

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Bjerregrav

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 15.11.2021

DELTAGERE: Claus Bossow, Rikke Futtrup, Birgit Karmak (pædagog i vuggestuen), Tine Sand Johnsen (pædagog på Ulveungerne) og Jack Broch Daae (forælder)

KONSULENT: Maja Kellberg (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

---

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

I børnehuset Bjerregrav har implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan betydet, at der er kommet et langt større fokus på legen i modsætning til tidligere, hvor der i højere grad var et fokus på aktiviteter. Helt konkret har det betydet, at eftermiddagsmaden bliver tilbudt under café-lignende forhold, så ingen børn bliver nødt til at afbryde en god leg på grund af samling. En voksen starter caféen op, og langsomt kommer børnene til i et naturligt flow. Alle børn bliver tilbudt mad, men det er ok at sige nej tak. Der skal være en frihed til at vælge til eller fra.

Når der er samling med børnene, er samlingen ofte bygget op om et aktuelt tema for børnegruppen. Det kan f.eks. være børnenes evne til at rette opmærksomhed på noget bestemt eller evnen til at koncentrere sig. Disse kompetencer styrkes ved bl.a. at lege Kims-leg. Under sådan en leg kan der på samme tid være mange ting med i legen, der begynder med T og K, hvis enkelte børn har svært ved udtale af bestemte ord.

Legen har også gode vilkår om eftermiddagen, hvor en voksen inviterer børnene til spændende legeaktiviteter. Også her kobler børnene sig på i det omfang, de har behov for det.

For personalet er der tilbagevendende refleksioner over, hvad den aktuelle børnegruppe kalder på i forhold til interesser, behov og optagethed og der vil af den grund altid være forskellige målsætninger og løbende justeringer af læringsmiljøerne.

Børnehuset Bjerregrav anvender den samme evalueringsmodel som resten af dagtilbuddet. Personalet deler generelt gode erfaringer med hinanden og det er altid ok at stille mange spørgsmål, når et barn har behov for ekstra hjælp.

Når et barn har behov for ekstra støtte, anvendes en metode børnehuset selv har valgt at kalde for *intensiv interaktion*. *Intensiv interaktion* betyder helt enkelt, at personalet skal lære barnet bedre at kende. Det er vigtigt med et dybere kendskab, så den rigtige hjælp kan iværksættes. Når noget lykkes i relation til barnet, er det vigtigt at alle medarbejdere på den enkelte stue kender til indsatsen. Der skal efterfølgende være et bredt fokus på det der lykkes, så det succesfulde og ressourceorienterede kan vokse til barnets bedste.

Pædagogerne beskriver på tilsynsmødet et eksempel på en indsats, der har virket. På et tidspunkt er der en dreng, der virker påfaldende stille. Personalet observerer gennem noget tid, hvad drengen har lyst til, kan og vil. Det viser sig, at drengen er meget interesseret i løbehjul. På et tidspunkt finder stuen frem til at de alle skal besøge en aktivitetspark, der ligger i nærheden. Her får drengen vist sin kunnen udi løbehjul. Han stråler glad og får vist alle sine venner, hvad han er dygtig til.

Den pædagogiske leder udtrykker på tilsynsmødet, at hun generelt har en forventning om, at personalet kan lykkes med at møde alle børn godt.

Børn i udsatte positioner

Den tidlige indsats begynder i vuggestuen, men det kan ikke gøres uden et positivt og konstruktivt forældresamarbejde.

Dialogen med forældrene er i den sammenhæng vigtig for det videre forløb, og det er gennem dialogen afgørende at undersøge, hvad forældrene forestiller sig eller kunne ønske sig i forhold til at understøtte deres barns udvikling.

Det næste skridt i en tidlig indsats er kontakt med terapeuterne (fys og ergo) og eventuelt et netværksmøde.

Dagtilbud Nordvest har et ønske om at etablere et nyt indledende (anonymt) forum for at undgå for mange tværfaglige netværksmøder. I det anonyme forum skal der være mulighed for at få sparring med eksempelvis psykologer o.a., der kan bidrage til at personalet får flere handlemuligheder.

Sammenhænge

Der er etableret en formel møderække forud for førskoleforløbet mellem dagtilbud og indskoling både i forhold til logistisk koordinering, faglig udveksling og løbende evalueringsprocesser.

Opgaven går ud på at få lavet den bedst mulige overlevering til skolen. At sammenhængen er tydelig, tager Bjerregrav ansvar for med det formål, at børnene får en så god start i skole som mulig. Af dagtilbuddets læreplan fremgår det, at det er de fagprofessionelle inden for arbejdet med børn og unge, der har en vigtig opgave i at sikre sammenhænge samt gode og trygge overgange for børnene og deres familier.

Der skal derfor tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng og en vis grad af genkendelighed fra hjem til dagtilbud, internt i dagtilbuddet og videre til førskole.

Ved førskoleopstarten pr. 1. marts vil en kendt medarbejder fra børnehaven følge med i skoleregi til sikring af de bedst mulige betingelser for en god skolestart for det enkelte barn.

I den sammenhæng spiller såvel forældresamarbejdet som samarbejdet med den lokale skole en vigtig rolle. Det handler bl.a. om samtaler med forældre til kommende skolebørn, udveksling af overleveringsskemaer og eventuelt efterfølgende overgangssamtaler.

Forældresamarbejde

I Bjerregrav bruger man meget tid på at udfylde forældreskemaet sammen med forældrene, når et barn har opstart i institutionen. Der er en time til at udfylde forældreskemaet og den time er godt givet ud i forhold til det fremtidige samarbejde.

Opsummeret benytter Bjerregrav sig af opstartssamtale og tremåneders samtale, hvor personalet viser de gyldne øjeblikke med børnene på video. Det kan være videoklip af barnet i leg sammen med kammeraterne eller klip, hvor det kun er det enkelte barn, der er i fokus.

Forældrerepræsentanten roser på tilsynsmødet denne praksis, da det er typisk, at børnene ikke kan svare på, hvad de har lavet i løbet af en dag. Bjerregravs brug af Aula får også stor anerkendelse på tilsynsmødet. Informationerne kommer hurtigt ud til forældrene.

Forældrerepræsentanten roser Bjerregrav for den ro, der er i huset uagtet der er gang i en masse aktiviteter. Selvom en enkelt voksen står med 12 børn alene, er der stadig overskud til at hilse på børnene og deres forældre ved ankomsten om morgenen.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Begge kvalitetsrapporter, der er udarbejdet af UCN for henholdsvis vuggestuen og børnehaven, efterlader indtrykket af en pædagogisk praksis af høj kvalitet. Rapporterne beskriver bl.a. at børnehuset Bjerregrav har et fremragende relationelt miljø samt en meget høj score i forhold til den strukturelle kvalitet. Dette understøttes af de faglige refleksioner på tilsynsmødet, hvor personalet og ledelsen i fællesskab beskriver, hvordan de hver dag har det gode børneliv som omdrejningspunkt for den pædagogiske praksis.

Forældrerepræsentanten har personligt oplevet, at ledelse og personale går langt for at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Fortællingen om personalets støtte og hjælp i en vanskelig tid, gør et stort indtryk på alle deltagerne på tilsynsmødet, og er et konkret eksempel på, hvordan personalet i hverdagen handler i overensstemmelse med gældende lovgivning og Randers kommunes børn og unge politik i øvrigt.

Udgangspunktet for personale og ledelse i børnehuset har været i første ombæring at drøfte de områder som rapporterne peger på, at huset er lykkedes med.

Dernæst er der udarbejdet konkrete handleplaner i samarbejde med Naturbørnehaven Fussingø med afsæt i de anbefalinger rapporterne, trods generel høj score, har peget på.

I handleplanerne fremgår det, at børnehuset ønsker at etablere udfordrende og læringsorienterede miljøer. Der tages udgangspunkt i den aktuelle børnegruppens udviklingszone, interesser samt aktuelle indsatser.

Udviklingen af læringsmiljøer skal foregå både ude på legepladsen og inde på den enkelte stue. Der er en forventning om, at personalet anvender læringsaktiviteter i interaktion med barnet og at læringsaktiviteten repræsenterer alle læreplanstemaerne.

Når personalet leger med børnene, initierer de voksne en dialog, der skal udvikle og berige legen. Alle lege afsluttes med at der "ryddes lækkert op".

Helt konkret er køkkenområdet i vuggestuen ændret i september måned. Bordene i køkkenområdet er rykket ud fra væggen, så børnene nu kan se hinanden. Der ligger rødternede duge på bordene og børnene kan lege med sjove "madting", der ovenikøbet ikke larmer, hvis de tabes på gulvet.

I børnehaven er der etableret et eventyrhjørne, hvor børnene selv har været med til at lave et maleri med fabeldyr, og hvor det er muligt at sidde og læse i fantasibøger.

Der er desuden etableret et afslapningsrum, hvor børnene kan øve sig i at komme op og ned i arousal. Der hænger tyll ned fra loftet, man kan give hinanden massage og det er muligt at sætte rolig musik på, der skaber stemning.

I børnehuset er der mange børn, der har behov for at bevæge sig meget og til det formål inddrages alrummet, så det ikke udelukkende er udenfor, børnene har albueplads til at udfolde bevægeglæde.

Uanset hvilket læringsmiljø/interessecenter, der er tale om, er det vigtigt, at de voksne går foran og viser børnene, hvad de kan foretage sig.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er rigelig indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet.

Det kan overvejes at lave flere interessecentre samt indrette lege/ hyggeområder beskyttet mod aktiv leg.

Bemærk at det grundige tilsyn gør, at den blinde vinkel bag ved skydedøren ikke udgør en risiko.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig pleje. Der kan rettes fokus på at skabe større systematik og ensartethed i forhold til sanitære sundhedsprocedurer relateret til smitterisici ved måltider og bleskift, samt mere opmærksomhed på læringsinteraktioner f.eks. matematisk tale i forbindelse med sundhedsrelateret praksis.

Hav også opmærksomhed på at børn ikke efterlades alene ved bordet i slutningen af måltidet.

Sprogligt er der et rigtig godt miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd og viden. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at gøre bøger tilgængelige for børnene på legepladsen og øge/forny materialesamlingen.

I forhold til læringsaktiviteter er der en god personalebeteiligung, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen med personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Materialesamlingen kan med fordel udvides, så der er flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4, herunder en øget opmærksomhed på mere mangfoldighed i stuenes materialesamling.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at støtte børnene mere i at blive opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes at øge mængden og variationen af tilgængelige legematerialer i den frie leg (jf. subskala 4), således flere læringsområder bliver repræsenteret.

Opsamling, ECERS-3

Observationen viser, at I har et fremragende kvalitetsniveau for interaktion og et godt niveau for de resterende punkter. Kvalitetsniveauet er knap så højt hvad angår læringsaktiviteter, men for de enkelte punkter, der synes at blive prioriteret, er der høje scorere. Det samlede gennemsnit udviser høj kvalitet.

Indretning inde udnyttes godt, der er masser af plads til leg og aktivitet – især når alrummet inddrages. Der er også masser af rum for privatliv. Der er kun mindre udfordringer, fx sikkerhedsmæssigt, som nemt kan håndteres.

Der er ikke så mange samtaler med børnene om de udstillede materialer som ellers er aktuelle og relevante i forhold til de emner, der arbejdes med på stuen.

Legepladsen er spændende og udfordrende for børnene – der er især mange muligheder for natur/science, ud over sand og vand, cykling, løb, gynger og klatrestativer. Det kan overvejes at skuret åbnes, så børnene tilbydes flere alternativer – selvom der er meget vand på legepladsen.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke observeret graverende forhold. Alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære. Vær dog opmærksom på de observerede risici, der bør udbedres.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og der tales meget med børnene.

Der er ikke bøger til rådighed for børnene i et læse-interessecenter, men der læses med børnene under en fælles aktivitet. Der kunne læses mere fra mærkater/ tavle/ bøger. Bøgerne kan på samme måde som de udstillede tavler/ plakater anvendes til at søge informationer og skabe sammenhæng for børnene.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" ved vi fra forskning at tilgængeligheden af materialer potentielt bidrager til aktivitet og læring på materialets egne præmisser men også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner og giver børnene mulighed for at lege med det, de gerne vil.

Der mangler et interessecenter for natur, som er der, hvor der er materialer til undersøgelse og arbejde med natur og science, fx forstørrelsesglas, vægt, linealer, glas til de indsamlede materialer, bøger mv.

Mere science medfører som regel også mere matematisk tænkning og sprog. I kunne overveje at anskaffe materiale som lægger mere op til matematisk leg, aktivitet og tænkning, fx ovennævnte måleudstyr. I forhold til det næste skridt omkring matematik i dagligdagen, kunne det måske bestå i at rette opmærksomheden mod børnenes tænkning og ræsonnementer: hvordan er de nået frem til ...? Hvordan fandt de ud af at ...? Her er det også oplagt at inddrage tal og tælling. Der observeres eksempler ifm. krea – det hænger også fint sammen med natur.

Der indgår fordomsfri mangfoldig og diversitet i rolleleg og under rutiner (måltidet) men der er ganske få materialer (som fx dukker, bøger, puslespil, kort, udstillinger).

Personalets relationelle og organisatoriske kompetencer er gode, så der er stort udviklingspotentiale for læringsaktiviteterne. Ret opmærksomhed mod at rette børnenes opmærksomhed mod deres følelser og relationen mellem børnenes handlinger og andres reaktioner i forbindelse med eksempelvis konflikter, som der nu ikke var nogen særlige af, samt at udpege positiv social adfærd for børnene.

Der er god organisationsstruktur, men fri leg påvirkes af, at der mangler materialer og legetøj, der kan udfordre og stimulere til legen. Legene bliver mere afhængige af, hvad de voksne kan tilbyde, når der ikke er så meget børnene selv kan finde.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet efterlader indtrykket af et trygt og varmt børnehus, der med afsæt i faglig viden, relationelle kompetencer og et skarpt øje for strukturel kvalitet, har formået at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet.

Forældrerepræsentanten bekræfter flere gange dette indtryk med gode eksempler fra hverdagen. Under samtalen er det tydeligt, at ledelse og personale har et stort fokus på løbende udvikling af kvaliteten, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse aldrig overlades til tilfældigheder. Børnesyn, børn som ligeværdige medspillere, legens betydning for børnene, forældresamarbejde, børn i udsatte positioner, for bare at nævne nogle af pejlemærkerne fra den nye læreplan, er i gode hænder i Børnehuset Bjerregrav.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a dotted pattern.